

23.03.2015

Ryj/1

§ 303

Lausunto YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman syventämishankkeessa

HEL 2015-001186 T 11 01 05

UUDLY/227/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeeseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristökeskus on 24.2.2015 antanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lausunnon YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman syventämishankkeeseen.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristökeskuksen lausuntoon ja toteaa, että hankkeen vaikutukset on riittävästi tiedossa ja selvitetty muiden lakien mukaisissa menettelyissä ja vaikutusalueella olevia tahoja, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, on riittävästi kuultu näissä menettelyissä. Sataman ja väylän syventämishankkeella ei ole sellaisia YVA-asetuksessa lueteltuihin hankkeisiin mahdollisesti liittyviä merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia alueen muiden hankkeiden kanssa, jotka yhdessä tai erikseen edellyttäisivät hankkeeseen YVA-menettelyä. Yleinen tai yksityinen etu, haitat ja korvaukset sekä vaikutukset mm. merenhoitosuunnitelmaan tullaan käsittelemään hankkeen tulevassa vesilupapäätöksessä. Edellä olevaan viitaten kaupunginhallitus katsoo, että Vuosaaren sataman ja väylän

23.03.2015

Ryj/1

syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994) 5 §:n mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa YVA-menettelyn soveltamisesta Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeeseen. Liikennevirasto ja Helsingin Satama Oy ovat pyytäneet Uudemaan ELY-keskusta tekemään päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta syventämishankkeessa.

YVA-tarpeen arviointi

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanketta voidaan pitää jo toteutuneen hankkeen olennaisena muutoksena, josta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukainen hankkeen YVA-tarpeen arviointi on perusteltua.

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanke edellyttää yhteensä noin 1,3 milj.m³ ruoppauksia ja louhintaa. Vuosaaren sataman ja väylän rakentamisen vastaava ruoppaus- ja louhintamäärä oli noin 5,9 milj.m³. Vaikka syventämishankkeen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään huomattavasti rakentamisen aikaisia määriä pienemmät, on hanke edelleen kooltaan hyvin suuri

Väylän syventämisen ruoppaus- ja louhintakohteet ovat lähes samat kuin väylän rakentamisen aikana. Väylän rakentamisvaiheessa ruoppausmassoja syntyi noin 0,92 milj.m³. Työkohteet sijaitsevat nykyisellä väylälinjausalueella eikä linjausta ole tarkoitus muuttaa tai laajentaa. Väylän rakentamisvaiheessa töiden aikaisia ympäristövaikutuksia on tutkittu laajasti ja väylän käyttöönoton jälkeen käytön vaikutuksia on seurattu. Tehtyjen tutkimusten ja tarkkailujen johdosta syventämisen todennäköiset ympäristövaikutukset ja vaikutusten laajuus voidaan etukäteen hyvin arvioida.

Väyläkohteiden vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat, ammattikalastajat ja muut tahot on kuultu väylän rakentamisen aikana ja kuullaan hankkeeseen liittyvän tulevan vesilupamenettelyn yhteydessä. Muita erikseen kuultavia yhteisöjä

vaikutusalueella ei tiettävästi ole. Syventämishanke ei edellytä kaavamuutoksia ja se on voimassa olevan kaavoituksen mukaista.

Satama-altaan syventäminen edellyttää ruoppausta noin 0,82 milj.m³. Sataman rakentamisen aikana alueelta ruopattiin yhteensä noin 4,96 milj.m³. Suurin osa ruoppauksesta sijoittuu nykyisten satamalaiturien edustoille. Helen Oy:n suunnitteleman uuden voimalaitoksen tarpeisiin on satamaan suunniteltu rakennettavaksi uusi pistolaituri melumuurin päähän, jolta alueelta ruopattaisiin noin 0,30 milj.m³. Pistolaiturialueen ruoppauksen reuna ylittää hieman nykyisen satama-altaan rajan, mutta muut ruoppaukset tapahtuvat nykyisellä satama-alueella.

Sataman rakentamisen yhteydessä ruoppaus- ja muita rakentamisen vaikutuksia on seurattu laajasti. Lisäksi sataman käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Koska suunnitellut ruoppaukset ovat merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset, vaikutukset ympäristöön tulevat olemaan lievemmät. Tehtyjen seurantojen perusteella tulevat vaikutukset ovat ennakoitavissa hyvin. Hankkeen ominaisuudet ja vaikutusten luonne tunnetaan. Suunniteltua pistolaituria lukuun ottamatta muu satama-alue on jo aikaisemmin ruopattu. Sataman rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä asianosaisia on kuultu ja syventämishankkeeseen liittyvän vesiluvan yhteydessä kuullaan vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat sekä muut tahot.

Pistolaiturin rakentaminen liittyy suunnitellun uuden Vuosaaren voimalaitoksen tarpeisiin ja sen rakentamista on jo käsitelty voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. YVA-selostuksessa on esitetty laiturin ruoppauksen ympäristövaikutuksia laajasti sekä tulevan käytön aikaisia vaikutuksia. Ruoppaustöiden aikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa veden laatuun ja vesieliöstöön. Käytön aikaiset vaikutukset ovat pääosin meluvaikutuksia ja erityisesti melun linnustovaikutuksia on tarkasteltu.

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on arvioitu sataman kapasiteetin 20%:n noston lisäävän melutasoa niin vähän, että raja-arvot lähimmissä melulle alttiissa kohteissa eivät ylity (asutus). YVA-selostuksessa todetaan, että jo nykyinen toiminta ylittää luonnonsuojelualueelle asetetun melutason ohjearvon Porvarinlahdella ja pistolaiturin tuleva käyttö lisää melutasoa arviolta 1dB.

Vuosaaren uuden voimalaitoksen rakentaminen, johon pistolaituri liittyy, edellyttää asemakaavan muutosta alueella. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2014 asemakaavan muuttamisen, mutta päätöksestä on valitettu, eikä se ole lainvoimainen. Pistolaiturin edellyttämiä

rakennustöitä ei voida tehdä ennen kuin asemakaava alueella on vahvistettu. Voimalaitoksen rakentamiseen liittyvät eri vaihtoehdot on tarkasteltu voimalaitoshanketta koskevassa YVA-menettelyssä. YVA-selostuksen mukaan pistolaiturin rakentamisen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Satama- ja väylätyöalueiden lähistöllä asutus on pääosin loma-asutusta. Syventämistöillä ei ole pysyviä vaikutuksia asutukselle. Töiden aikaiset vaikutukset kiinteistöille ovat veden samentumista ja sen vaikutusta virkistyskäyttöön ja kalastukseen sekä melua. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan. Käytön aikaiset vaikutukset eivät juurikaan poikkea nykyisistä väylän ja sataman käytön vaikutuksista ympäristöön. Hanke ei ole ristiriidassa käytön maankäytön suunnittelun kanssa.

Hankkeen vaikutus Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueeseen tulee arvioida erikseen luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ien mukaisesti. Muita alueella olevia hankkeita ovat Östersundomin kaavoitus, jossa lähialueelle on suunniteltu merkittävää asutusta sekä Vuosaaren uuden biovoimalan rakentaminen sataman läheisyyteen. Voimalaitoshankkeen vaikutuksia on tarkasteltu sitä koskevassa YVA-menettelyssä, jossa pistolaiturin rakentaminen on mukana. YVA-selostuksessa pistolaiturin rakentamisen vaikutukset ympäristöön on katsottu vähäisiksi. Nyt kuulemisvaiheessa olevassa Östersundomin yleiskaavassa asutusta on suunniteltu Salmenkallioon välittömästi Natura-alueen ulkopuolelle. Näin ollen melurasitusta tulisi kohdistumaan luonnonsuojelualueelle nykyistä enemmän sekä satamatoimintojen lisäyksen seurauksena että suunnitellun Salmenkallion rakentamisen kautta. Suunnitellun asutuksen on kuitenkin katsottu vaikuttavan Natura-arvoja heikentävästi merkittävästi enemmän kuin satamatoimintojen lisäyksen.

Sataman ja väylän syventämishankkeen vaikutukset ovat varsin kattavasti tiedossa, koska sataman ja väylän rakentamisen aikana vaikutuksia on seurattu laajasti ja myös käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Syventämisen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään lisäksi merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset ja niiden vaikutusten laajuus ja kesto ovat suppeammat. Töistä ei myöskään synny pysyviä haitallisia muutoksia ympäristöön. Sataman ja väylän ruoppauksilla on vain vähän yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa, lukuun ottamatta pistolaiturin rakentamista Helen Oy:n käyttöön. Pistolaiturin rakentaminen on käsitelty Vuosaaren voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. Sataman ja väylän ruoppausten vaikutuksia on aikaisemmin tarkasteltu rakentamisen

23.03.2015

Ryj/1

aikaisissa lupamenettelyissä ja asianosaisia on kuultu näiden menettelyjen yhteydessä.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristökeskus on antanut lausuntonsa kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan ELY-keskukselle. Liikuntavirasto on lausunnossaan todennut, ettei se näe aihetta YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta syventämishankkeessa.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Vuosaaren sataman ja väylän syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 lausuntopyyntö 28.1.2015
- 2 Liite 1, Vuosaaren väylä
- 3 Liite 2, Vuosaaren 13,0 m väylän yleissuunnitelma
- 4 Liite 3, Vuosaaren satama, Vuosaaren sataman vesialueen syventäminen
- 5 Liite 4, Vuosaaren satama, Ruoppaussuunnitelma RK2
- 6 Liite 8, Vuosaaren satama, Uuden pistolaiturialueen sedimenttitutkimus
- 7 Liite 10A, Asutus- ja erityiskohteet Vuosaaren sataman ympäristössä
- 8 Liite 10B, Tiheimmin loma-asutut saaret Vuosaaren meriväylän varrella
- 9 Liite 11, Suojelualueet, yleiskartta

Otteet

Ote

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristökeskus 24.2.2015

HEL 2015-001186 T 11 01 05

Viite. Uudenmaan ELY-keskus. Lausuntopyyntö 28.1.2015. UUDELY/227/2015.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lausunto

YVA-tarpeen arviointi

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanketta voidaan pitää jo toteutetun hankkeen olennaisena muutoksena, josta todennäköisesti aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) 4 § 2 momentti). Näin ollen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukainen hankkeen YVA-tarpeen arviointi on perusteltua.

Vuosaaren sataman ja väylän syventämishanke edellyttää yhteensä noin 1,3 milj.m³ ruoppauksia ja louhintaa. Vuosaaren sataman ja väylän rakentamisen vastaava ruoppaus- ja louhintamäärä oli noin 5,9 milj.m³. Vaikka syventämishankkeen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään huomattavasti rakentamisen aikaisia määriä pienemmät, on hanke edelleen kooltaan hyvin suuri.

Väylän syventämisen ruoppaus- ja louhintakohteet ovat lähes samat kuin väylän rakentamisen aikana. Väylän rakentamisvaiheessa ruoppausmassoja syntyi noin 0,92 milj.m³ ja syventämissuunnitelmassa massoja on esitetty syntyvän noin 0,46 milj.m³. Työkohteet sijaitsevat nykyisellä väylälinjausalueella eikä linjausta ole tarkoitus muuttaa tai laajentaa. Väylän rakentamisvaiheessa töiden aikaisia ympäristövaikutuksia on tutkittu laajasti ja väylän käyttöönoton jälkeen käytön vaikutuksia on seurattu. Tehtyjen tutkimusten ja tarkkailujen johdosta syventämisen todennäköiset ympäristövaikutukset ja vaikutusten laajuus voidaan etukäteen hyvin arvioida.

Väylätyökohteiden vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat, ammattikalastajat ja muut tahot on kuultu väylän rakentamisen aikana ja kuullaan hankkeeseen liittyvän tulevan vesilupamenettelyn yhteydessä. Muita erikseen kuultavia yhteisöjä vaikutusalueella ei tiettävästi ole. Syventämishanke ei edellytä kaavamuutoksia ja se on voimassa olevan kaavoituksen mukaista.

Satama-altaan syventäminen edellyttää ruoppausta noin 0,82 milj.m³. Sataman rakentamisen aikana alueelta ruopattiin yhteensä noin 4,96 milj.m³. Suurin osa ruoppauksesta sijoittuu nykyisten satamalaiturien edustoille. Helen Oy:n suunnitteleman uuden voimalaitoksen tarpeisiin on satamaan suunniteltu rakennettavaksi uusi pistolaituri melumuurin päähän, jolta alueelta ruopattaisiin noin 0,30 milj.m³. Pistolaiturialueen ruoppauksen reuna ylittää hieman nykyisen satama-altaan rajan, mutta muut ruoppaukset tapahtuvat nykyisellä satama-alueella.

Sataman rakentamisen yhteydessä ruoppaus- ja muita rakentamisen vaikutuksia on seurattu laajasti. Lisäksi sataman käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Koska suunnitellut ruoppaukset ovat merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset, vaikutukset ympäristöön tulevat olemaan lievemmat. Tehtyjen seurantojen perusteella tulevat vaikutukset ovat ennakoitavissa hyvin. Hankkeen ominaisuudet ja vaikutusten luonne tunnetaan. Suunniteltua pistolaituria lukuunottamatta, muu satama-alue on jo aikaisemmin ruopattu. Sataman rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä asianosaisia on kuultu ja syventämishankkeeseen liittyvän vesiluvan yhteydessä kuullaan vaikutusalueella olevat kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat sekä muut osalliset tahot.

Pistolaiturin rakentaminen liittyy suunnitellun uuden Vuosaaren voimalaitoksen tarpeisiin ja sen rakentamista on jo käsitelty voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. YVA-selostuksessa on esitetty laiturin ruoppauksen ympäristövaikutuksia laajasti sekä tulevan käytön aikaisia vaikutuksia. Ruoppaustöiden aikaiset vaikutukset kohdistuvat pääasiassa veden laatuun ja vesieliöistöön. Käytön aikaiset vaikutukset ovat pääosin meluvaikutusta ja erityisesti melun linnustovaikutuksia on jo tarkasteltu.

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on arvioitu sataman kapasiteetin 20 % noston lisäävän melutasoa niin vähän, että raja-arvot lähimmissä melulle alttiissa kohteissa eivät ylitä (asutus). YVA-selostuksessa todetaan, että jo nykyinen toiminta ylittää luonnonsuojelualueelle asetetun melutason ohjearvon Porvarinlahdella ja pistolaiturin tuleva käyttö lisää melutasoa arviolta 1 dB.

Vuosaaren uuden voimalaitoksen rakentaminen, johon pistolaituri liittyy, edellyttää asemakaavan muutosta alueella. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2014 asemakaavan muuttamisen, mutta päätöksestä on valitettu eikä se ole lainvoimainen. Pistolaiturin edellyttämiä rakennustöitä ei voida tehdä ennenkuin asemakaava alueella on vahvistettu. Voimalaitoksen rakentamiseen liittyvät eri vaihtoehdot on tarkasteltu voimalaitoshanketta koskevassa YVA-menettelyssä. YVA-selostuksen mukaan pistolaiturin rakentamisen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Satama- ja väylätyöalueiden lähistöllä asutus on pääosin loma-asutusta. Syventämistöillä ei ole pysyviä vaikutuksia asutukselle. Töidenaikaiset vaikutukset kiinteistöille ovat veden samentumista ja sen vaikutusta virkistyskäyttöön ja kalastukseen sekä melua. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta maisemaan. Käytön aikaiset vaikutukset ei juurikaan poikkea nykyisistä väylän ja sataman käytön

vaikutuksista ympäristöön. Hanke ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnittelun kanssa.

Hankkeen vaikutus Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueeseen tulee arvioida erikseen LsL 65 ja 66 §:n mukaisesti. Muita alueella olevia hankkeita ovat Östersundomin kaavoitus, jossa lähialueelle on suunniteltu merkittävää asutusta sekä Vuosaaren uuden biovoimalan rakentaminen sataman läheisyyteen. Voimalaitoshankkeen vaikutuksia on tarkasteltu sitä koskevassa YVA-menettelyssä, jossa sataman pistolaiturin rakentaminen on mukana. YVA-selostuksessa pistolaiturin rakentamisen vaikutukset ympäristöön on katsottu vähäisiksi. Nyt kuulemisvaiheessa olevassa Östersundomin yleiskaavassa asutusta on suunniteltu Salmenkallioon välittömästi Natura-alueen itäpuolelle. Näin ollen mm. melurasitusta tulisi kohdistumaan luonnonsuojelualueelle nykyistä enemmän sekä satamatoimintojen lisäyksen seurauksena että suunnitellun Salmenkallion rakentamisen kautta. Suunnitellun asutuksen on kuitenkin katsottu vaikuttavan Natura-arvoja heikentävästi merkittävästi enemmän kuin satamatoimintojen lisäyksen.

Ympäristökeskuksen arvio

Ympäristökeskus toteaa, että sataman ja väylän syventämishankkeen vaikutukset ovat varsin kattavasti tiedossa, koska sataman ja väylän rakentamisen aikana vaikutuksia on seurattu laajasti ja myös käytön aikaisia vaikutuksia seurataan. Syventämisen vaatimat ruoppaukset ovat määrältään lisäksi merkittävästi pienemmät kuin rakentamisen aikaiset ruoppaukset ja niiden vaikutusten laajuus ja kesto ovat suppeammat. Töistä ei myöskään synny pysyviä haitallisia muutoksia ympäristöön. Sataman ja väylän ruoppauksilla on vain vähän yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa, lukuunottamatta pistolaiturin rakentamista Helen Oy:n käyttöön. Pistolaiturin rakentaminen on käsitelty Vuosaaren voimalaitoshankkeen YVA-menettelyssä. Sataman ja väylän ruoppausten vaikutuksia on aikaisemmin tarkasteltu rakentamisen aikaisissa lupamenettelyissä ja asianosaiset on kuultu näiden menettelyjen yhteydessä.

Ympäristökeskus katsoo, että hankkeen vaikutukset on riittävästi tiedossa ja selvitetty muiden lakien mukaisissa menettelyissä ja vaikutusalueella olevia tahoja, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, on riittävästi kuultu näissä menettelyissä. Lisäksi ympäristökeskus katsoo, että sataman ja väylän syventämishankkeella ei ole sellaisia YVA-asetuksessa lueteltuihin hankkeisiin mahdollisesti liittyviä merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia alueen muiden hankkeiden kanssa, jotka yhdessä tai erikseen edellyttäisivät hankkeeseen YVA-menettelyä. Yleinen ja yksityinen etu, haitat ja

23.03.2015

Ryj/1

korvaukset sekä vaikutukset mm. merenhoitosuunnitelmaan tullaan käsittelemään hankkeen tulevassa vesilupakäsittelyssä. Edellä olevaan viitaten ympäristökeskus katsoo, että Vuosaaren sataman ja väylän syventämishankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/194) 5 §:n mukaisesti.

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liikuntavirasto 12.2.2015

HEL 2015-001186 T 11 01 05

Liikuntavirasto ei näe aihetta, että Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarvetta käytettäisiin Vuosaaren meriväylän ja sataman vesiliikennealueen syventämishankkeessa, koska on kyse olemassa olevan väylän syventämisestä.

Lisätiedot

Matti Mielonen, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824